

PROGRAMLAMA TEMELLERİ

Öğr. Gör. Erhan AKAGÜNDÜZ

LISTE ELEMANINI DEĞİŞTİRME

Liste veri tipindeki bir elemanın indeksi kullanılarak yeni değer atanabilir.

```
ornek=['Y','A','N','I','T'] #YANIT kelimesinin harflerinden bir liste oluşturuldu.

print(ornek) #Liste ekrana yazdırıldı.

['Y', 'A', 'N', 'I', 'T']

ornek[0]='K' #Listenin ilk elemanı (indeksi sıfır) K olarak değiştirildi.

print(ornek) #Listenin yeni değeri KANIT kelimesinin harflerine dönüştü.

['K', 'A', 'N', 'I', 'T']
```

LISTENIN UZUNLUĞU

Listelerin eleman sayısına ulaşmak için İngilizce uzunluk anlamına gelen **length** kelimesinin kısaltması olan **len()** fonksiyonu kullanılır.

☐ Örnek:

```
sayi = [20, 40, 60, 80]
print(len(sayi))
4
```

İN OPERATÖRÜ

- in operatörü: elemanın listede olup olmadığını kontrol eder.
- Eleman listede var ise True yok ise False çıktısını üretir.
- ☐ Örnek:

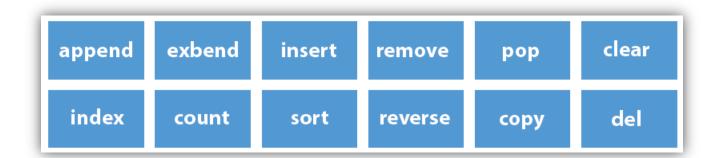
```
renkler = ["mavi","yeşil","kırmızı","mor"]
print("kırmızı" in renkler)

True

renkler = ["mavi","yeşil","kırmızı","mor"]
print("beyaz" in renkler)

False
```

- Liste veri tipinde kullanılabilecek bir dizi fonksiyon bulunmaktadır.
- ☐ Örnek:

- Append: Listenin sonuna eleman eklemek için kullanılır.
- Örnek: donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"] listesinin sonuna "bellek" elemanını ekleyiniz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
print(donanim)
['yazıcı', 'klavye', 'işlemci', 'bellek', 'sabit disk']

donanim.append("bellek") #burada append fonksiyonu ile eleman eklenmiştir.
print(donanim)
['yazıcı', 'klavye', 'işlemci', 'bellek', 'sabit disk', 'bellek']
```

- **Extend:** Listeleri birleştirmek için kullanılır. Kullanımı aşağıdaki gibidir:
- Örnek: donanim isimli liste ile yazilim isimli listeyi birleştiriniz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
yazilim=["işletim sistemi", "web tarayıcı"]
donanim.extend(yazilim) #burada extend fonksiyonu ile listeler birleştirilmiştir.
print(donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'işlemci', 'bellek', 'sabit disk', 'işletim sistemi', 'web tarayıcı']
```

- insert: Listenin belirtilen konumuna (indeksine) eleman eklemek için kullanılır.
- Örnek: Listede <u>indeksi 2</u> olan konuma "tarayıcı" değerini ekleyiniz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.insert(2, "tarayıcı") #indeksi 2 olan konuma tarayıcı eklenmiştir.
print(donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'tarayıcı', 'işlemci', 'bellek', 'sabit disk']
```

- insert: Listenin belirtilen konumuna (indeksine) eleman eklemek için kullanılır.
- □ Örnek: Listede *indeksi 2* olan konuma "tarayıcı" değerini ekleyiniz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.insert(2, "tarayıcı") #indeksi 2 olan konuma tarayıcı eklenmiştir.
print(donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'tarayıcı', 'işlemci', 'bellek', 'sabit disk']
```

Hatırlatma: Liste konumunu belirleyen indeks 0'dan başlar. Bu nedenle 0-yazıcı, 1-klavye, 2-işlemci'dir. Dolayısıyla tarayıcı değeri 2-işlemci değerinin hemen önüne eklenmiştir.

- remove: Listenin içindeki değeri verilen elemanı siler.
- Örnek: Listede "klavye" elemanını siliniz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.remove("klavye") #değeri klavye olan eleman silinmiştir.
print(donanim)

['yazıcı', 'işlemci', 'bellek', 'sabit disk']
```

- Önemli Not: Liste içindeki herhangi bir eleman indis numarasına göre de silinebilir.
- Örnek: Listede "işlemci" elemanını siliniz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.remove(donanim[2]) #değeri işlemci olan eleman silinmiştir.
print(donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'bellek', 'sabit disk']
```

- Pop: Listedeki en sondaki elemanı siler.
- □ Örnek:

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.pop()
print(donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'işlemci', 'bellek']
```

Not: pop() fonk. listede belirtilen konumdaki (indeks) elemanı siler.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.pop(3)
print(donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'işlemci', 'sabit disk']
```

- □ Clear: Listenin tüm elemanlarını siler ve boş bir liste ortaya çıkarır.
- □ Örnek:

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.clear()
print(donanim)
[]
```

- Index: Bir elemanın listedeki konumunu bulur.
- Örnek: Listedeki "sabit disk" elemanının indeksini bulunuz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
print(donanim.index("sabit disk"))
4
```

- Count: Listede belirtilen elemandan kaç adet olduğunu bulur.
- Örnek: Listenin kaç tane klavye elemanı olduğunu bulunuz.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk", "klavye"]
say = donanim.count("klavye")
print(say)
```

- Sort: Listenin içindeki elemanları sıralar.
- Burada liste elemanlarının **string**, **int** vb. veri tiplerine uygun olarak sıralanacağı unutulmamalıdır.
- Örnek: donanim listesini sıralayınız.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.sort()
print(donanim)

['bellek', 'işlemci', 'klavye', 'sabit disk', 'yazıcı']
```

- Reverse: Listeyi sondan başa doğru yani ters yazar.
- Örnek: donanim listesini ters bir şekilde yazdırınız.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
donanim.reverse()
print(donanim)

['sabit disk', 'bellek', 'işlemci', 'klavye', 'yazıcı']
```

- Copy: Listeyi yeni bir liste olarak kopyalar.
- Örnek: donanim listesini yeni_donanim listesine kopyalayarak ekrana yazdırınız.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
yeni_donanim = donanim.copy()
print(yeni_donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'işlemci', 'bellek', 'sabit disk']
```

- Del: indeksi verilen elemanı siler.
- Pop fonksiyonuna benzer bir fonksiyon olmasına rağmen kullanımı farklıdır.
- Örnek: indeksi 2 olan elemanı silerek listeyi ekrana yazdırınız.

```
donanim=["yazıcı", "klavye", "işlemci", "bellek", "sabit disk"]
del donanim[2]
print(donanim)

['yazıcı', 'klavye', 'bellek', 'sabit disk']
```

- NOT: pop, remove ve del fonksiyonları silme işlemi yapar.
- remove fonksiyonu verilen değeri siler.
- pop ve del fonksiyonlarında verilen indekse göre silme işlemi yapılır.
- pop ve del fonksiyonlarının yazılışı farklıdır.